

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

06.07.2026 nr DM-134513-21

Oriku liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/326241 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes ettevõtte Gravel Deposits OÜ taotlusele ja Otepää Vallavolikogu 19.02.2026 otsusele nr 1-3/5, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Muuta Gravel Deposits OÜ maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/326241 Oriku liivakarjääris vastavalt taotlusele.

1.2. Seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Avalikustada Gravel Deposits OÜ kaevandamisloa nr L.MK/326241 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/326241 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

2.1.1. Gravel Deposits OÜ (registrikood 12383928, aadress Saare tn 3, Otepää linn, Otepää vald, Valga maakond, Eesti) esitas 20.11.2025 Keskkonnaametile Oriku liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisluba*) L.MK/326241 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.11.2025 dokumendina nr DM-134513-1).

Kaevandamisloa L.MK/326241 (kehtivusaeg 24.07.2017 - 23.07.2032) alusel kaevandab Gravel Deposits OÜ Oriku liivakarjääris ehitusliiva.

Gravel Deposits OÜ taotleb Oriku liivakarjääri kaevandamisloa L.MK/326241 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 1 punkt 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötaja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Gravel Deposits OÜ kaevandamisloa laiendamist

Oriku liivakarjääris sügavuti ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 10 aasta võrra. Lisaks on vajalik korrigeerida teenindusmaa piire. Kaevandamisloa omaja on selgeks teinud, et praeguse kaevandamisloa L.MK/326241 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik lisanduva varuga kaevandatavat maavara Oriku liivakarjääri piires täielikult ammendada. Samas kaevandamise käigus on vajalik, et karjääri ala oleks juba korrastatud kaevandamise loa kehtivusaja lõpuks.

Maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/326241 muutmist taotletakse, et viia kaevandamisluba vastavusse maavarade registris olevate kehtivate andmetega.

Oriku liivamaardla (registrikaart nr 535) Oriku liivakarjääri mäeeraldis (pindala 5,10 ha) ja mäeeraldis teenindusmaa (pindala on 5,20 ha) asuvad Valgamaal Otepää vallas Kaurutootsi külas Oriku maaüksusel (katastritunnus 63601:003:0780, maa sihtotstarve on 70% maatulundusmaa ja 30% mäetööstusmaa). Kinnistu omanik on Ranek Rohtla, kes on andnud nõusoleku omal maal kaevandamiseks.

Kaevandamisloa taotluse kohaselt on mäeeraldis aktiivne tarbevaru seisuga 30.09.2025 ehitusliival 562,403 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 320,403 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 21 tuh m³. Katendi kogus 42 tuh m³, sh muld 21 tuh m³. Maavara kasutusaladeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on veekogu ja rohumaa.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Kaevandamisloa muutmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus 27.11.2025 nr 13-1/25-1888. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 995 € on tasutud 20.11.2025 riigilõivuseaduse § 136² lg 2 kohaselt.

Maastikuliselt paikneb Oriku liivakarjäär lainja reljeefiga alal, mille absoluutsed kõrgused jäävad 137–148 m vahemikku. Maapinna kõrgus suureneb loode suunas. Nii mäeeraldis kui ka ümbritseva ala reljeef on väikekünklik. Karjääri aluspõhja moodustab Kesk-Devoni ladestiku Burtnieki kihistu (D2br) liivakivi aleuroliidi ja savi vahekihtidega.

Oriku liivakarjääri mäeeraldis asub Oriku maaüksuse keskosas ja piirneb põhja poolt Mikusmäe maaüksusega (katastritunnus 63601:003:1091) ning lõunast Tsiberi (katastritunnus 63601:003:1970) ja Kännu (katastritunnus 63601:003:0101) maaüksustega.

Oriku liivakarjääri mäeeraldis piirile lähim elamu asub Mikusmäe maaüksusel (katastritunnus 63601:003:1091), mis jääb ca 0,16 km (160 m) loode poole (taotluse graafiline lisa 1). Mikusmäe maaüksuse kuur jääb mäeeraldisest ca 130 m kaugusele lääne poole. Ka Mikusmäe tiik jääb mäeeraldisest ca 50 m kaugusele loode poole. Mikusmäe talu kaev jääb mäeeraldisest ca 150 m kaugusele loode poole. Lähimad muud elamud Veske (katastritunnus 63601:003:0950) ja Piiri (katastritunnus 63601:003:0182) koos salvkaevude ja ka tiikidega

jäävad mäeeraldisest piirist ligikaudu 250 ja 360 m kaugusele.

Ilmjärve–Kontsu kruuskattega riigimaantee jääb mäeeraldisest ligikaudu 0,6–0,8 km lääne–loode poole, Otepää linn ligikaudu 12 km kaugusele.

Oriku liivakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 1,5 km kaugusele põhja poole jääb Vidrike järv (VEE2120300) ja 1,1 km kaugusele lääne poole Partsilombi (Kauru Partsilomp) paisjärv (VEE2127030). Oriku liivakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 1,5 km kaugusel asuvas Vidrike järves jääb veetase 119 m absoluutsele kõrgusele. Partsilombi paisjärve veetase jääb 140,5 m absoluutsele kõrgusele. Mäeeraldisest teenindusmaa loodenurgast ligikaudu 0,7 km kaugusel on Pühajõgi (VEE1003300) voolusuunaga edelast kirdesse (Kauru järvest (VEE2120700; veetase 133,50 m absoluutsel kõrgusel) Vidrike järve). Pühajõe veetase jääb absoluutsele kõrgusele 133...134 m.

Oriku liivakarjääri mäeeraldis külgneb põhjasuunas taotletava Oriku II liivakarjääri mäeeraldisega.

Mäeeraldis on avatud ja alal kaevandatakse liiva ja kruusa.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetluse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 22.12.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 22.12.2025 kirjaga nr DM-134513-3 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lg 1 p 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Taotluse avalikustamise käigus eraisik H.A 08.12.2025 e-kirjaga palus edastada talle edaspidi kogu info Oriku liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse võtmisest ja selle menetlemise kohta (DM-134513-6).

Keskkonnaamet 29.12.2025 kirjaga nr DM-134513-8 vastas eraisikule ja edastas menetlusdokumendid nagu palutud.

Eraisik T.K. 07.12.2025 e-kirjaga palus selgitusi menetluse kohta ja märkis, et on huvitatud

edasise menetluse infost. Samuti soovis asja arutamiseks avalikku arutelu (DM-134513-5).

Keskkonnaamet 29.12.2025 kirjaga nr DM-134513-7 andis selgitused ja vastused tekkinud küsimustele.

Avalikustamise käigus 29.01.2026. toimus Otepää Vallavalitsuses avalik koosolek, millel osalesid Keskkonnaameti, Gravel Deposits OÜ, Otepää Vallavalitsuse esindajad ja huvitatud isikud.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 18.06.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Eelnõude avalikustamise käigus esitas Otepää Vallavalitsus 26.06.2026 kirjaga nr 6-7/705-3 palve, et kõrvaltingimustesse nr 2 ja 7 lisada selgesõnaline määratlus kavandatava tegevuse mõjuala ulatuse kohta, milleks on Oriku liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa ning ca 300 m ümber selle, kuna nii kaugemale võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Põhjenduseks toodi, et antud täpsustus loob õigusselguse nii keskkonnaloa taotlejale kui ka Kaurutootsi küla elanikele.

Tuginedes KeÜS §-le 47 jätab Keskkonnaamet kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis menetlusosaliselt 18.06.2026 kirjaga nr DM-134513-19 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ei vastanud tähtaegselt ega pikendanud vastamise tähtaega, seega loeb Keskkonnaamet, et eelnõudega on nõustatud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt on pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus ning keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamine kohustuslik.

Kaevandamisloa L.MK/326241 (kehtivusaeg 24.07.2017 - 23.07.2032) alusel kaevandab Gravel Deposits OÜ Oriku liivakarjääris ehitusliiva. Gravel Deposits OÜ taotleb Oriku liivakarjääri kaevandamisloa L.MK/326241 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 1 punkt 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Gravel Deposits OÜ kaevandamisloa laiendamist Oriku liivakarjääris sügavuti ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 10 aasta võrra. Lisaks on vajalik korrigeerida teenindusmaa piire. Kaevandamisloa omaja on selgeks teinud, et praeguse kaevandamisloa L.MK/326241 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik lisanduva varuga kaevandatavat maavara Oriku liivakarjääri piires täielikult ammendada. Samas kaevandamise käigus on vajalik, et karjääri ala oleks juba korrastatud kaevandamise loa kehtivusaja lõpuks. Oriku liivamaardla (registrikaart nr 535) Oriku liivakarjääri mäeeraldis (pindala 5,10 ha) ja mäeeraldise teenindusmaa (pindala on 5,20 ha) asuvad Valgamaal Otepää vallas Kaurutootsi külas Oriku maaüksusel (katastritunnus 63601:003:0780, maa sihtotstarve on 70% maatulundusmaa ja 30% mäetööstusmaa). Kinnistu omanik on Ranek Rohtla, kes on andnud nõusoleku omal maal kaevandamiseks.

KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või kaitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lõike 4 kohaselt on kehtestatud § 6 lõikes 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“.

KeHJS § 6¹ lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

KeHJS § 11 lõike 2 alusel otsustas Keskkonnaamet 29.04.2026 kirjaga nr DM-134513-18 „Oriku liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/326241 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa nr L.MK/326241 muutmise menetluse käigus.

Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Oriku liivakarjääri keskkonnakaitsetaotluse menetlemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1. Kaevandamise ja väljavedude ajal tuleb kuivaperioodil kasta karjäärisiseseid teid, karjääri jaoks ehitatavat väljaveoteed ja valmistoodangu puistanguid.
2. Vähemalt kolme kaebuse esitamise korral tuleb kaebuse esitanud talu õuema piiril läbi viia

tolmuosakeste kontsentratsiooni mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt. kloriidide kasutamine, teede viimine mustkatte alla, kõrgemate katendivallide rajamine, väljaveotee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal lubatud õhusaaste piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.

3. Purusti ja sorteerimissõlm tuleb paigutada mäeeraldisel kohta, kus see häirib ümbruskonna elanikke kõige vähem. Purustussõlme parima asukoha peab välja selgitama loa omanik.

4. Kruusafraktsiooni töötlemisel (väljasõelumisel ja purustamisel) tuleb kasutada kaasaegset mobiilset kompleksi ja toodangu transportimiseks kaasaegseid, madala müratasemega, veokeid.

5. Mäeeraldisel teenindusmaale tuleb talude suunal müratõkkeks ladustada katendivallid, mis peavad olema korrektse väljanägemisega (silutud) ning hooldatud.

6. Karjääris tohib tehnika töötada esmaspäevast reedeni kell 8.00-17.00. Laupäeval, pühapäeval, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud.

7. Vähemalt kolme kaebuse esitamise korral tuleb kaebuse esitanud talu õuemaal piiril läbi viia müra mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt kõrgemate katendivallide rajamine, purustus-sorteerimissõlme asukoha muutmine, väljaveo tee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal müra piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.

8. Loa omanikul tuleb aasta jooksul pärast kaevandamise loa saamist küsida Keskkonnametilt korrastamistingimusi ning kahe aasta jooksul esitada korrastamisprojekt, mille alusel saab paralleelselt kaevandamisega karjääri korrastada.

9. Kaevandamisel kütuse ja õli pinnasesse ja vette sattumise vältimiseks peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil.

10. Teostada veeseiret Piiri (katastritunnus 63601:003:0182), Veske (katastritunnus 63601:003:0950), Kellamäe (katastritunnus 63601:003:2041), Kaarli (katastritunnus 63601:003:2031) ja Tsiberi (katastritunnus 63601:003:1970) katastriüksustel asuvatest kaevudest. Veeseiret teostatakse kokkuleppel kaevude omanikega kaks korda aastas, minimaalse ja maksimaalse veetaseme ajal. Kui vee kadumine kaevus on tekkinud kaevandamistegevuse tõttu, on kaevandamisloa omanikul kohustus tagada majapidamisele kvaliteetne vesi kas uue salv- või puurkaevu rajamisega.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloo andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr L.MK/326241 annab ettevõttele Gravel Deposits OÜ-le Oriku liivakarjääris ehitusliiva kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloo andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloo andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

Vastavalt MaaPS § 66 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 68 lg 7 esitas taotleja kaevandamisloa muutmise ja kehtivusaja pikendamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele.

Keskkonnaamet saatis Oriku liivakarjääri kaevandamisloa muutmise taotluse 04.12.2025 kirjaga nr DM-134513-4 Otepää Vallavalitsusele.

Kaevandamisloa muutmise taotluse avalikustamise käigus 29.01.2026 toimus Otepää Vallavalitsuses avalik koosolek, millel osalesid Keskkonnaameti, Gravel Deposits OÜ, Otepää Vallavalitsuse ja kogukonna esindajad.

Otepää Vallavolikogu 19.02.2026 otsusega nr 1-3/5 nõustus Gravel Deposits OÜ maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/326241 muutmisega maavara kaevandamiseks Kaurutootsi külas Oriku katastriüksusel asuval Oriku liivakarjääri mäeeraldisel järgmistel tingimustel:

1. karjääris tohib töötada tööpäevadel kella 8.00-17.00-ni. Puhkepäevadel, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud;
2. mäeeraldise teenindusmaale tuleb majapidamiste suunal müratõkkeks ladustada katendivallid, mis peavad olema silutud ning korrapäraselt hooldatud;
3. kaevandamise ja väljavedude ajal tuleb kuivaperioodil kasta karjäärisiseseid teid, karjääri väljaveoteed ja valmistoodangu puistanguid;
4. teostada veeseiret Piiri (katastritunnus 63601:003:0182), Veske (katastritunnus 63601:003:0950), Kellamäe (katastritunnus 63601:003:2041), Kaarli (katastritunnus 63601:003:2031) ja Tsiberi (katastritunnus 63601:003:1970) katastriüksustel asuvatest kaevudest. Veeseiret teostatakse kokkuleppel kaevude omanikega kaks korda aastas, minimaalse ja maksimaalse veetaseme ajal. Kui vee kadumine kaevus on tekkinud kaevandamistegevuse tõttu, on kaevandamisloa omanikul kohustus tagada majapidamisele kvaliteetne vesi kas uue salv- või puurkaevu rajamisega.

Keskkonnaamet 23.02.2026 kirjaga DM-134513-14 küsis taotleja arvamust Otepää Vallavolikogu esitatud tingimustele.

Gravel Deposits OÜ 26.02.2026 e-kirjaga teatas, et on dokumentidega tutvunud ja nõus menetluse jätkamisega(DM-134513-14).

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal,

mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Oriku liivakarjääris võib lähtudes jäätmeseaduse § 71 lõikest 1 kaevandamisjäätmena käsitleda maavaral lasuvat katendit (sh muld), mis kooriti enne kaevandamise alustamist ja ei ole nii öelda taotletud (oodatud) lõpp-produkt. Katend ja muld on ladustatud mäeeraldise teenindusmaale vallidesse ja seda kasutatakse karjääri korrastamisel. See osa katendist ja mullast, mida ei kasutata korrastamisel, tarbitakse või võõrandatakse kooskõlas maapõueseaduse §-ga 99. Kaevandamise käigus tootmisjäätmeid ei teki.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Oriku liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamise jätkamine. Taotluses on kirjeldatud, et keskkonnaloa muutmise taotlemise eesmärk on tagada kohalike tähtsusega ehitusobjektide rajamiseks ning taotleja põhitegevuse jätkamiseks vajalik ehitusressurss.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Oriku liivakarjääri mäeeraldis asub taotlejale kuuluval eramaal ja seega käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa muutmisega.

Otepää Vallavolikogu 19.02.2026 otsusega nr 1-3/5 nõustus Gravel Deposits OÜ maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/326241 muutmisega maavara kaevandamiseks Kaurutootsi külas Oriku katastriüksusel asuval Oriku liivakarjääri mäeeraldisel tingimuslikult.

Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 29.04.2026 kirjaga nr DM-134513-18 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist

kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Gravel Deposits OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 28.05.2026).

Keskkonnaamet on kontrollinud ning samuti ei esine teisi MaaPS § 55 esitatud kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseid.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja – vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Tulenevalt MaaPS § 56 lg 1 punktist 9, lg 2 punktist 5 märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded.

Oriku liivakarjääri kehtivale kaevandamisloale on kantud täiendavad tingimused:

1. Kaevandamise ja väljavedude ajal tuleb kuivaperioodil kasta karjäärisiseseid teid, karjääri jaoks ehitatavat väljaveoteed ja valmistoodangu puistanguid.
2. Vähemalt kolme kaebuse korral, tuleb kaebuse esitanud talu õuema piiril läbi viia tolmuosakeste kontsentratsiooni mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt. kloriidide kasutamine, teede viimine mustkatte alla, kõrgemate katendivallide rajamine, väljaveotee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal lubatud õhusaaste piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.
3. Purusti ja sorteerimissõlm tuleb paigutada mäeeraldisel kohta, kus see häirib ümbruskonna elanikke kõige vähem. Purustussõlme parima asukoha peab välja selgitama loa omanik.
4. Kruusafraktsiooni töötlemisel (väljasõelumisel ja purustamisel) tuleb kasutada kaasaegset mobiilset kompleksi ja toodangu transportimiseks kaasaegseid, madala müratasemega, veokeid.
5. Mäeeraldisel teenindusmaale tuleb talude suunal müratõkkeks ladustada katendivallid, mis peavad olema korrektse väljanägemisega (silutud) ning hooldatud.
6. Karjääris tohib tehnika töötada esmaspäevast reedeni kell 8.00-17.00. Laupäeval, pühapäeval, riigipühadel ja pärast tööpäeva lõppu on kaevandamine keelatud.
7. Vähemalt kolme kaebuse korral, tuleb kaebuse esitanud talu õuema piiril läbi viia müra mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt kõrgemate katendivallide rajamine, purustus-sorteerimissõlme asukoha

muutmine, väljaveo tee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal müra piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.

8. Loa omanikul tuleb aasta jooksul pärast kaevandamise loa saamist küsida Keskkonnametilt korrastamistingimusi ning kahe aasta jooksul esitada korrastamisprojekt, mille alusel saab paralleelselt kaevandamisega karjääri korrastada.
9. Kaevandamisel kütuse ja õli pinnasesse ja vette sattumise vältimiseks peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil.

Otepää Vallavolikogu 19.02.2026 otsusest nr 1-3/5 tulenevalt seatakse kaevandamisloa kõrvaltingimuseks:

Teostada veeseiret Piiri (katastritunnus 63601:003:0182), Veske (katastritunnus 63601:003:0950), Kellamäe (katastritunnus 63601:003:2041), Kaarli (katastritunnus 63601:003:2031) ja Tsiberi (katastritunnus 63601:003:1970) katastriüksustel asuvatest kaevudest. Veeseiret teostatakse kokkuleppel kaevude omanikega kaks korda aastas, minimaalse ja maksimaalse veetaseme ajal. Kui vee kadumine kaevus on tekkinud kaevandamistegevuse tõttu, on kaevandamisloa omanikul kohustus tagada majapidamisele kvaliteetne vesi kas uue salv- või puurkaevu rajamisega.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Kaevandamisloa muutmise taotluse avalikustamise käigus eraisik H.A 08.12.2025 e-kirjaga palus edastada talle edaspidi kogu info Oriku liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmisest ja selle menetlemise kohta (DM-134513-6).

Keskkonnaamet 29.12.2025 kirjaga nr DM-134513-8 vastas eraisikule ja edastas menetlusküsimused nagu palutud.

Eraisik T.K. 07.12.2025 e-kirjaga palus selgitusi menetluse kohta ja märkis, et on huvitatud edasise menetluse infost. Samuti soovis asja arutamiseks avalikku arutelu (DM-134513-5).

Keskkonnaamet 29.12.2025 kirjaga nr DM-134513-7 andis selgitused ja vastused tekkinud küsimustele.

Avalikustamise käigus 29.01.2026. toimus Otepää Vallavalitsuses avalik koosolek, millel osalesid Keskkonnaameti, Gravel Deposits OÜ, Otepää Vallavalitsuse esindajad ja huvitatud isikud.

Keskkonnaloa nr L.MK/326241 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus esitas Otepää Vallavalitsus 26.06.2026 kirjaga nr 6-7/705-3 palve, et kõrvaltingimustesse nr 2 ja 7 lisada selgesõnaline määratlus kavandatava tegevuse mõjuala ulatuse kohta, milleks on Oriku liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa ning ca 300 m ümber selle, kuna nii kaugemale võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Keskkonnaamet arvesta selle ettepanekuga ja täiendas kõrvaltingimusi nr 2 ja 7 järgmiselt:

2. Vähemalt kolme, tegevuse mõjualas (mäeeraldis ja 300 m selle ümber), esitatud kaebuse korral, tuleb kaebuse esitanud talu õuema piiril läbi viia tolmuosakeste kontsentratsiooni mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt. kloriidide kasutamine, teede viimine mustkatte alla, kõrgemate katendivallide rajamine, väljaveotee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal lubatud õhusaaste piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.

7. Vähemalt kolme, tegevuse mõjualas (mäeeraldis ja 300 m selle ümber) esitatud kaebuse korral, tuleb kaebuse esitanud talu õuema piiril läbi viia müra mõõtmine ning vastavalt mõõtmise tulemustele kasutusele võtta täiendavad leevendavad meetmed (nt kõrgemate katendivallide rajamine, purustus-sorteerimissõlme asukoha muutmine, väljaveo tee müratõkkega piiramine jms), mis kooskõlastatakse Keskkonnaameti ning selle talu esindajaga, kelle talu õuemaal müra piire ületati. Konkreetsed täiendavad meetmed selguvad mõõtmistulemuste analüüsil.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Oriku mäeeraldise plaan
3. Oriku läbilõiked
4. Oriku korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Otepää Vallavalitsus, Ranek Rohtla

Moonika Aunpuu
vanemspetsialist
maapõuebüroo